

Curriculum participatief beleid maken

Workshop voor beleidsambtenaren, wethouders en gemeenteraadsleden

Deelnemers

12 tot 16 beleidsadviseurs, directeuren, raadsleden en wethouders.

Het grootste leereffect wordt bereikt wanneer zowel ambtenaren als wethouders als raadsleden in de training participeren (met name in blok 1). Zo leren zij dezelfde taal, vergroten collectief inzicht en onderling begrip. Een belangrijke eerste stap op weg naar het ontdekken van gedeeld belang.

Curriculum

De training bestaat uit 2 blokken van ieder 3 dagen. Beide modules kunnen verder worden afgestemd op specifieke behoeften in uw gemeente.

Blok 1: Omgaan met complexiteit

Dag 1: Complexiteit ervaren en begrijpen

Wat is sociale complexiteit en hoe kun je hier mee omgaan? Wat is het verschil tussen gecompliceerde en complexe vraagstukken? Waarom werken 'blue print' planningsmethoden niet in complexe omgevingen?

Ervaar de natuurlijke neiging om tegen in plaats van met elkaar te werken. Begrijp hoe de keuze voor gemeenschappelijke waarden en collectieve wijsheid kan leiden tot nieuwe inzichten, nieuwe energie en breed gedragen sociale innovaties.

Onderwerpen:

- Introducties – Wie, waarom, wat & hoe
- Wat is complexiteit – Het Cynefin raamwerk
- Perspectivity Game – Leiderschap in een complexe omgeving
- Model voor duurzaam leiderschap

Dag 2: Formele en informele macht

Participatie kent vele verschijningsvormen. Van meedenken en -praten tot samen produceren en beslissen. Hoe hoger op de 'participatieladder' hoe meer macht wordt gedeeld. Maar niet over ieder vraagstuk moet of kan met alle belanghebbenden worden beslist.

Hoe krijg je inzicht in het systeem en de bereidheid om te participeren? Wat zijn manieren om het hele systeem te involveren? Hoe maak je gebruik van de wijsheid van de minderheid?

Onderwerpen:

- Niveaus in burgerparticipatie – De participatieladder
- Systeemtheorie – Het hele systeem en de wil om te participeren
- Large scale interventions
- Beslissingsbevoegdheid en de wijsheid van de minderheid

Dag 3: Grotegroepsdialoog en zelfreflectief leren

Voor complexe vraagstukken heb je de expertise en input van alle belangenhebbenden nodig. Ontdek hoe je productieve gesprekken kunt voeren met grote multistakeholder groepen. En hoe een waarderende houding inzicht in de eigen drijfveren en begrip voor die van anderen vergroot.

Onderwerpen:

- Drijfveren: Why do you do what you do?
- 4-room apartment of change
- Saillante uitspraken en polarisatie
- Positieve psychologie en waarderend luisteren
- De gouden cirkel: Why do we do what we do?

Blok 2: Participatief procesontwerp

In blok 2 gaan we participatieve processen voor lokale vraagstukken ontwerpen. Actuele vragen die op dit moment spelen en waarvoor de gemeente samen met inwoners, bedrijven en instellingen beleid of praktijk wil vormgeven. Het definitieve ontwerp van het tweede blok wordt gemaakt op basis van de ervaringen en specifieke wensen uit blok 1. De volgende onderwerpen komen aan bod:

Stadia in participatieve processen:

- Gedeelde waarden ontdekken en vertrouwen bouwen
- Collectieve wijsheid exploreren en divergeren
- Convergeren en committeren
- Samen produceren

Mogelijke methodieken: Open Space, dialoogcirkels, Future Search, Appreciative Inquiry, World Café, Action Café, Scrum projectmanagement.

Procesontwerpstappen:

1. Doel van het participatieve proces bepalen (de centrale vraag)
2. Systeem identificeren
3. Gewenst niveau van participatie vaststellen
4. Proceskeuze maken (op basis van doelen, aannames, wensen tav interventies en activiteiten, beschikbare middelen: tijd, geld en locatie)
5. Programmastructuur uitwerken (op basis van bestaand proces of tailor-made)
6. Individuele sessies uitwerken

